

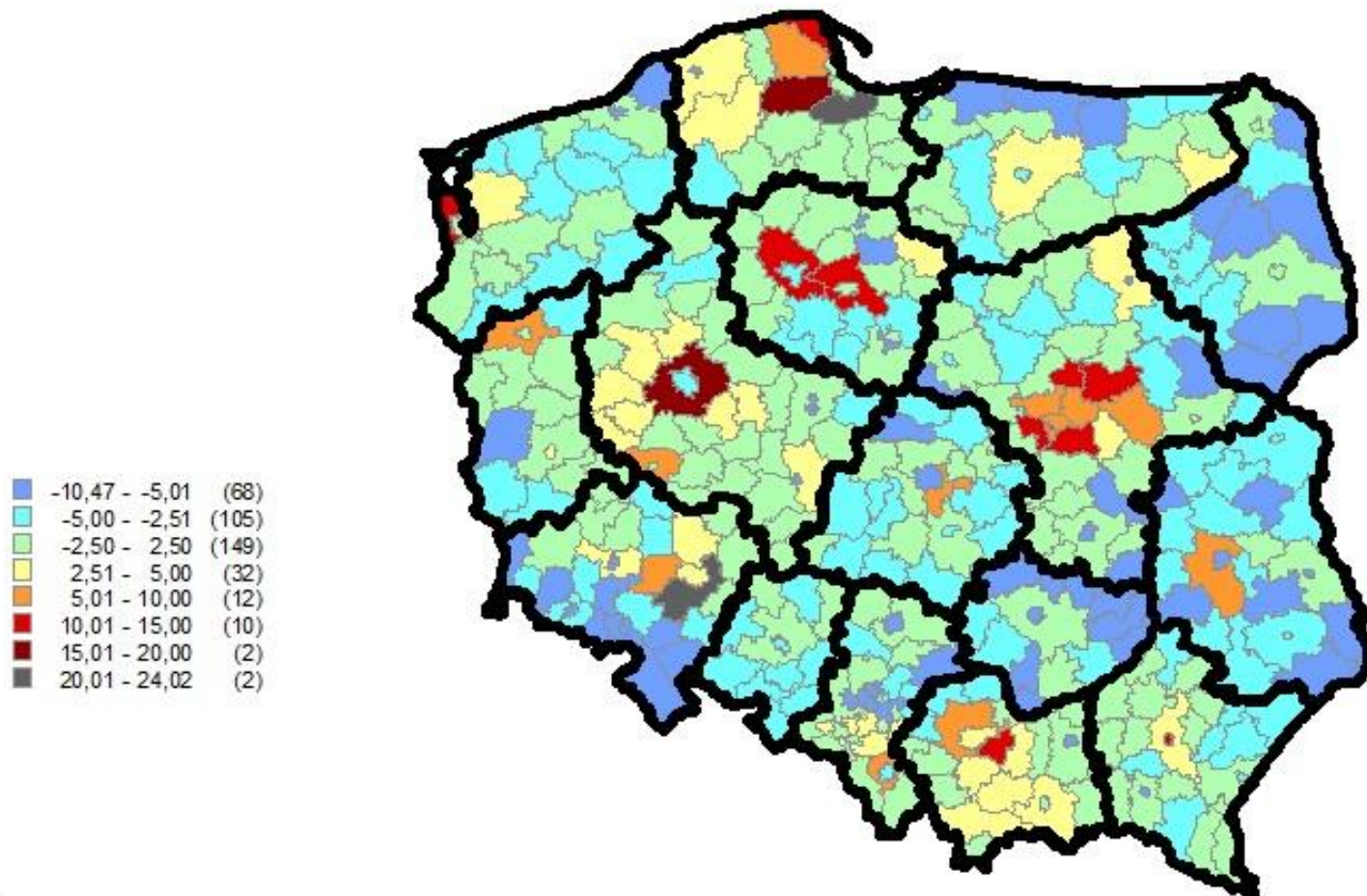
**SYTUACJA DEMOGRAFICZNA WOJEWÓDZTWA
KUJAWSKO-POMORSKIEGO JAKO WYZWANIE
DLA POLITYKI SPOŁECZNEJ I GOSPODARCZEJ**

ANDRZEJ GAŁĄZKA, ALINA POTRYKOWSKA

***SPECYFIKA SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ
WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
NA TLE POLSKI***

BYDGOSZCZ, 24.10.2016

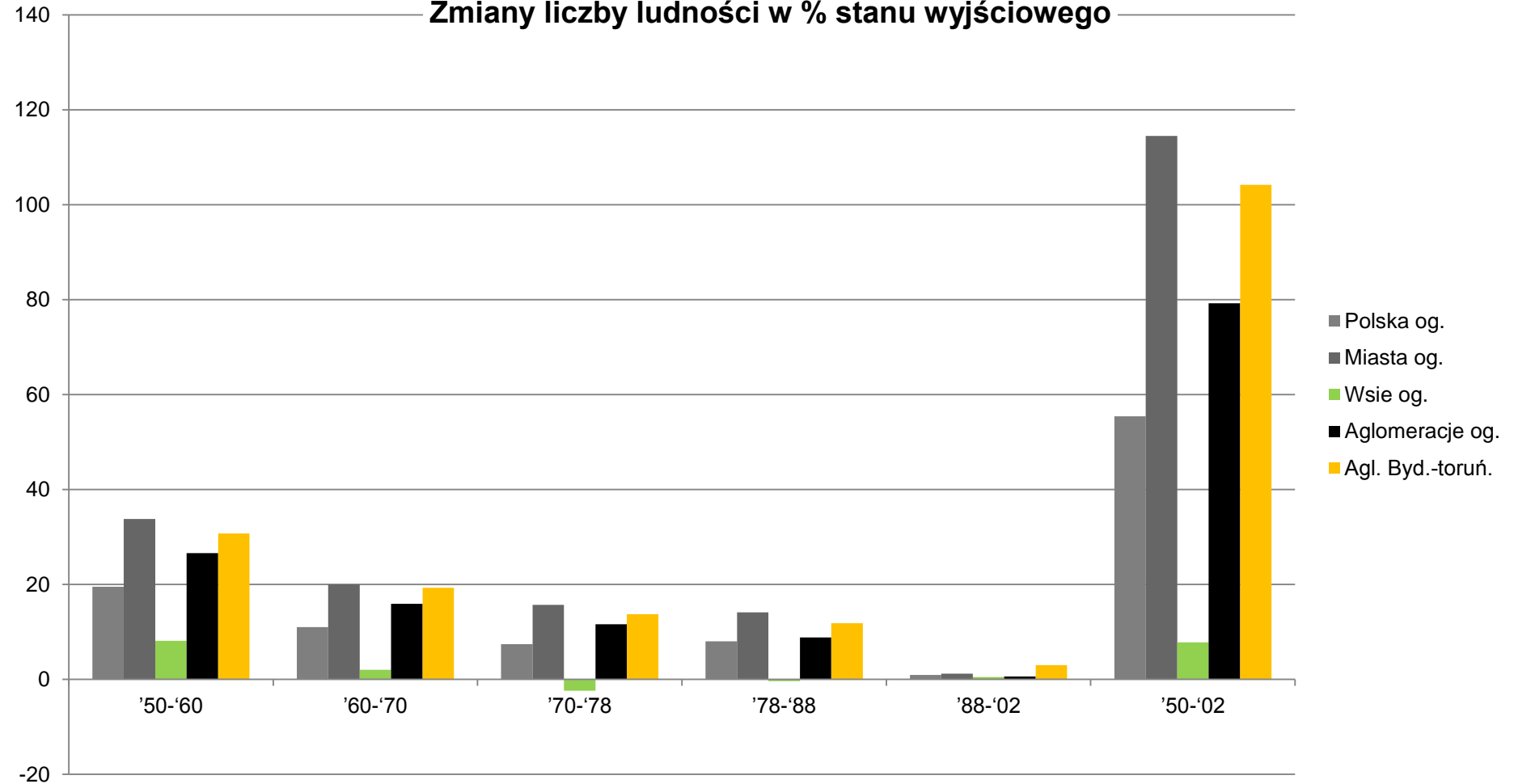
**Przyrost i ubytek rzeczywisty ludności w 2014 r.
- według powiatów (na 1000 mieszkańców)**

Źródło: *Sytuacja demograficzna Polski. Raport 2014-2015*, RRL, Warszawa 2015.

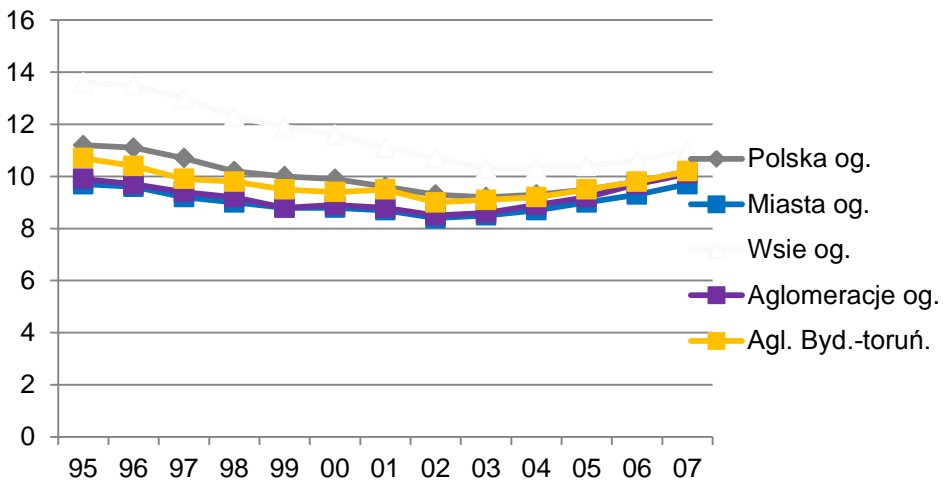
Aglomeracja bydgosko-toruńska wg delimitacji GUS podstawowe wsk. demograficzne na tle kraju, miast, wsi oraz aglomeracji ogółem

Zmiany liczby ludności w % stanu wyjściowego

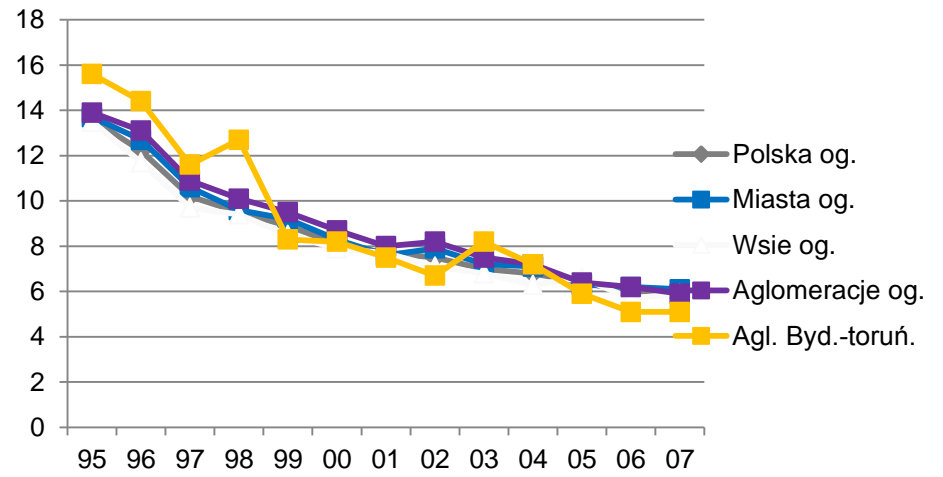

Aglomeracja bydgosko-toruńska wg delimitacji GUS podstawowe wsk. demograficzne na tle kraju, miast, wsi oraz aglomeracji ogółem

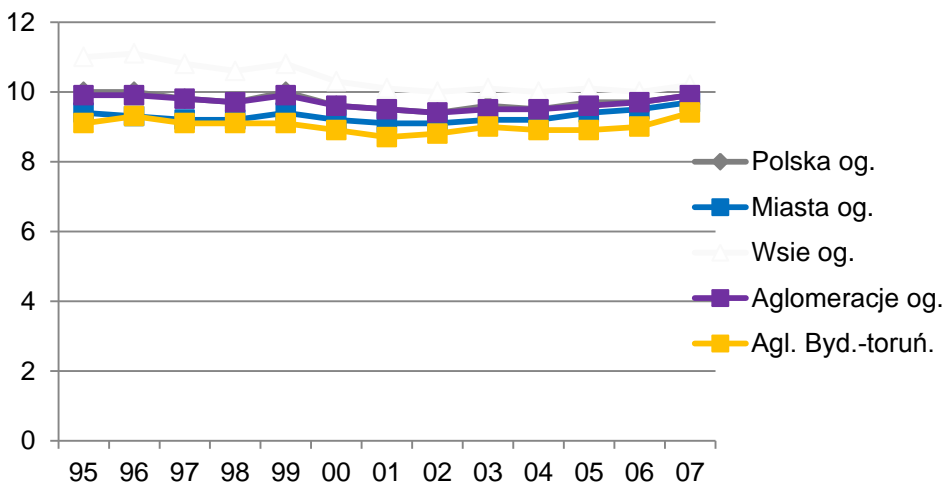
Urodzenia na 1000 ludności

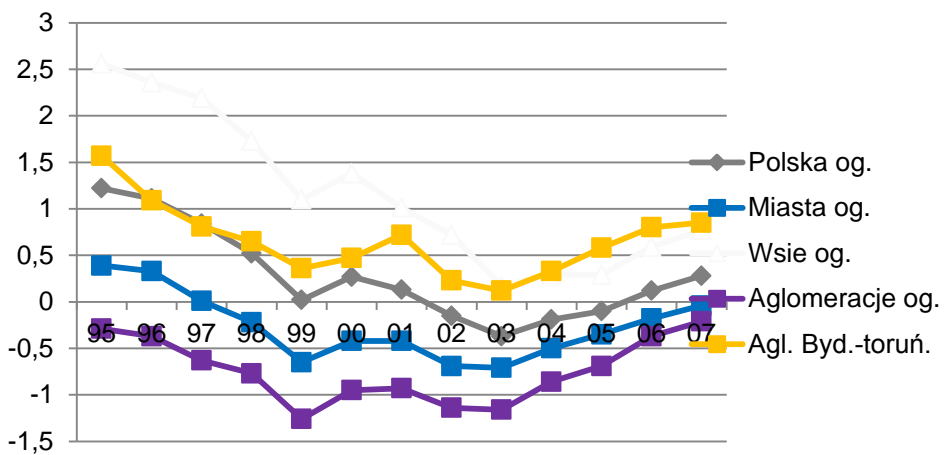
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń

Zgony ogółem na 1000 ludności

Przyrost/ubytok naturalny na 1000 ludności

Przyrost naturalny w woj.kujawsko-pomorskim

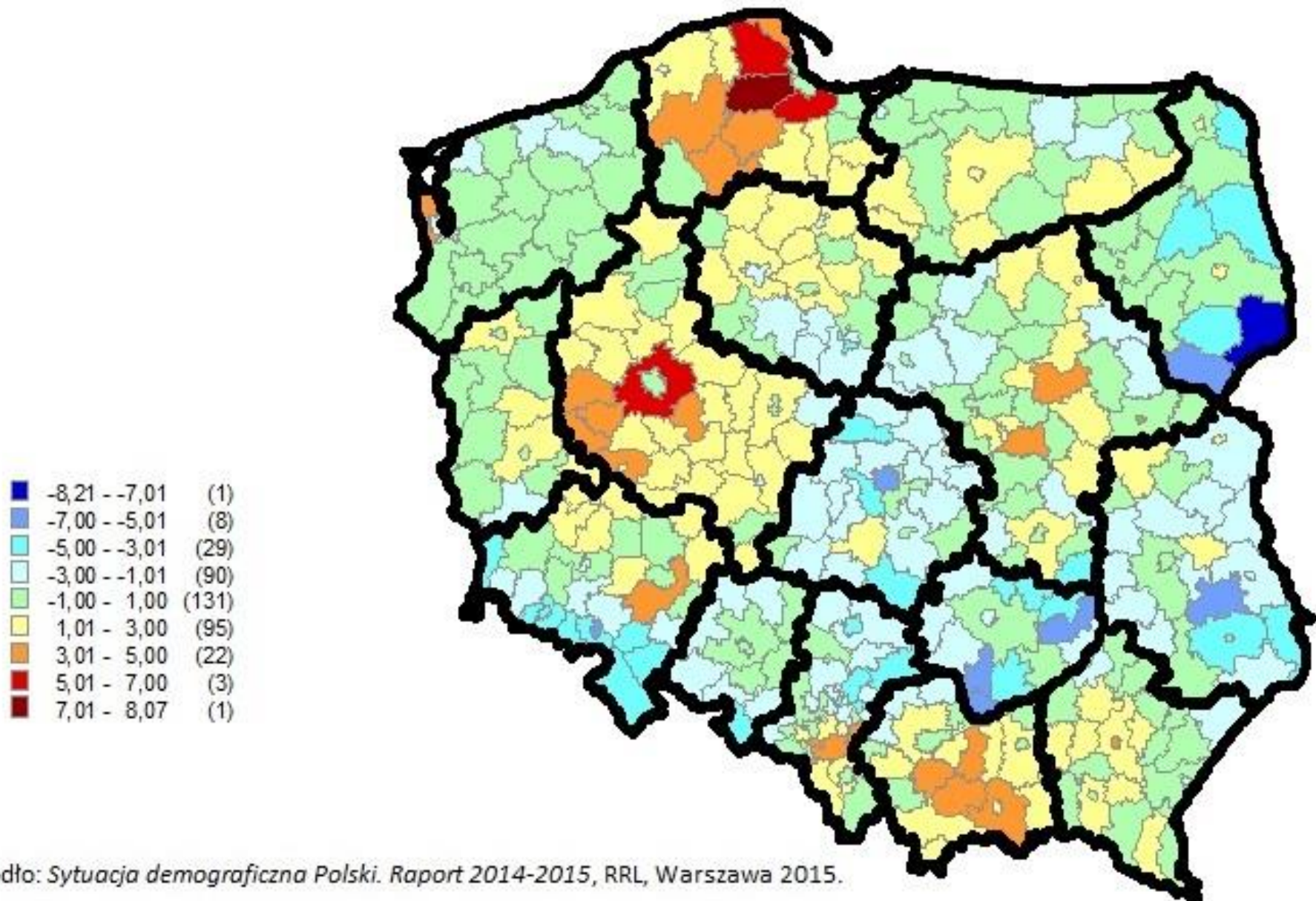
Przyrost naturalny w woj. kujawsko-pomorskim jest obecnie ujemny $-0,64\text{‰}$ podobnie jak przeciętnie w kraju ($-0,67\text{‰}$). W 2015 r ubytek naturalny wystąpił także w m. Bydgoszcz ($-1,73\text{‰}$), a w m.Toruniu przyrost nat. ($0,19\text{‰}$).

Od 2010 r. liczba urodzeń w woj.spadała. W 2015r liczba **urodzeń żywych** wynosiła mniej tj.20 tys. Współczynnik urodzeń w 2015 r. był niższy niż w kraju ($9,60\text{‰}$) wyniósł $9,19\text{‰}$ (2014 $9,58\text{‰}$). Natężenie urodzeń na wsi jest nadal wyższe ($9,8\text{‰}$,) niż w miastach, gdzie wynosiło $8,6\text{‰}$, ($8,67\text{‰}$ w m.Bydgoszcz i $9,60\text{‰}$ w m. Toruń).

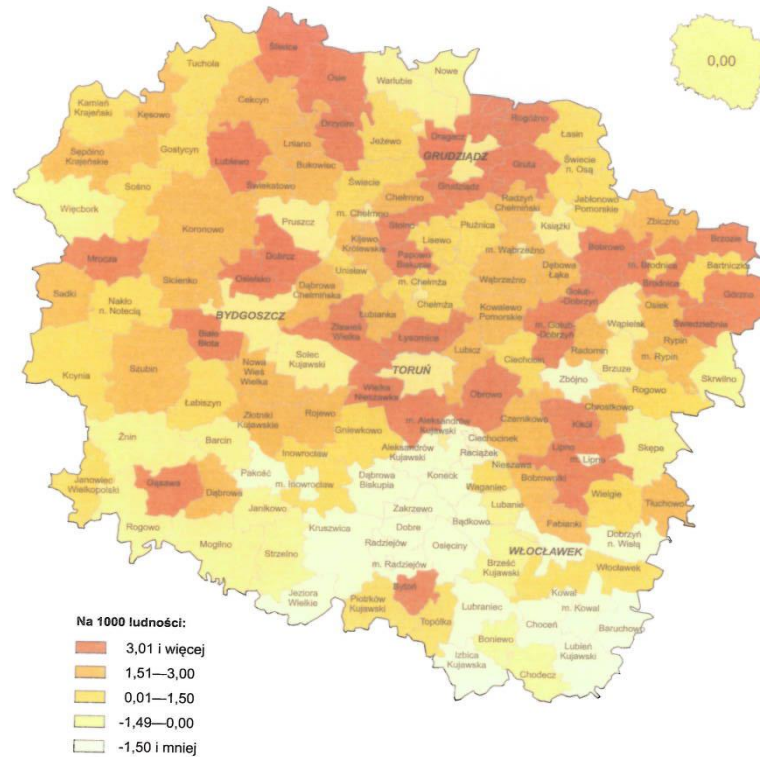
Od lat **poziom reprodukcji ludności** nie zapewnia prostej zastępowalności pokoleń. W latach 2010-2015 ogólny współczynnik dzietności w woj. obniżył się z 1,39 do 1,28, zaś wskaźnik dla kraju obniżył się z 1,38 do 1,29. Najniższe wskaźniki dzietności obserwuje się w miastach (1,19), zaś na wsi 1,42.

.

Przyrost i ubytek naturalny ludności w 2014 r. - według powiatów (na 1000 mieszkańców)

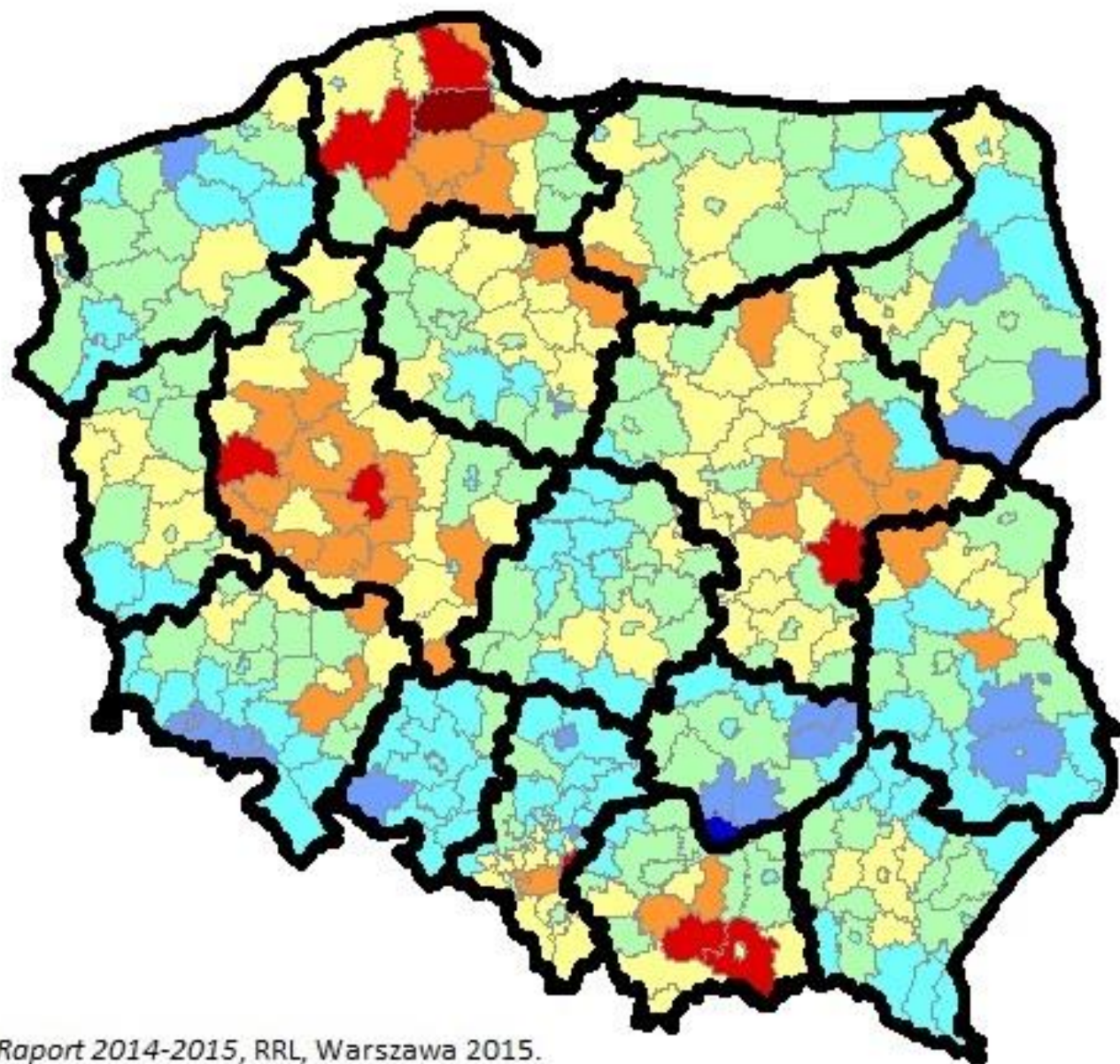

Przyrost naturalny w 2014 r.

**Liczba urodzeń żywych w 2014 r.
- według powiatów (na 1000 mieszkańców)**

■	6,54 - 7,00	(3)
■	7,01 - 8,00	(21)
■	8,01 - 9,00	(93)
■	9,01 - 10,00	(120)
■	10,01 - 11,00	(97)
■	11,01 - 12,00	(37)
■	12,01 - 13,00	(8)
■	13,01 - 13,94	(1)

Ruch naturalny w woj.kujawsko-pomorskim

W procesach **tworzenia rodzin** obserwowano spadek liczby nowo zawartych małżeństw. W 2015 r. w kraju zawartych zostało **188,8 tys. małżeństw** (o 3tys. więcej niż w 2014 r.). Współczynnik małżeństw zawartych w 2014 r. i 2015 r na 1000 ludności w kraju wyniósł 4,9, podobnie w woj.kujawsko-pomorskim (4,92); w miastach na 1000 ludności przypadało 4,72 nowo zawartych małżeństw (na wsi 5,23)

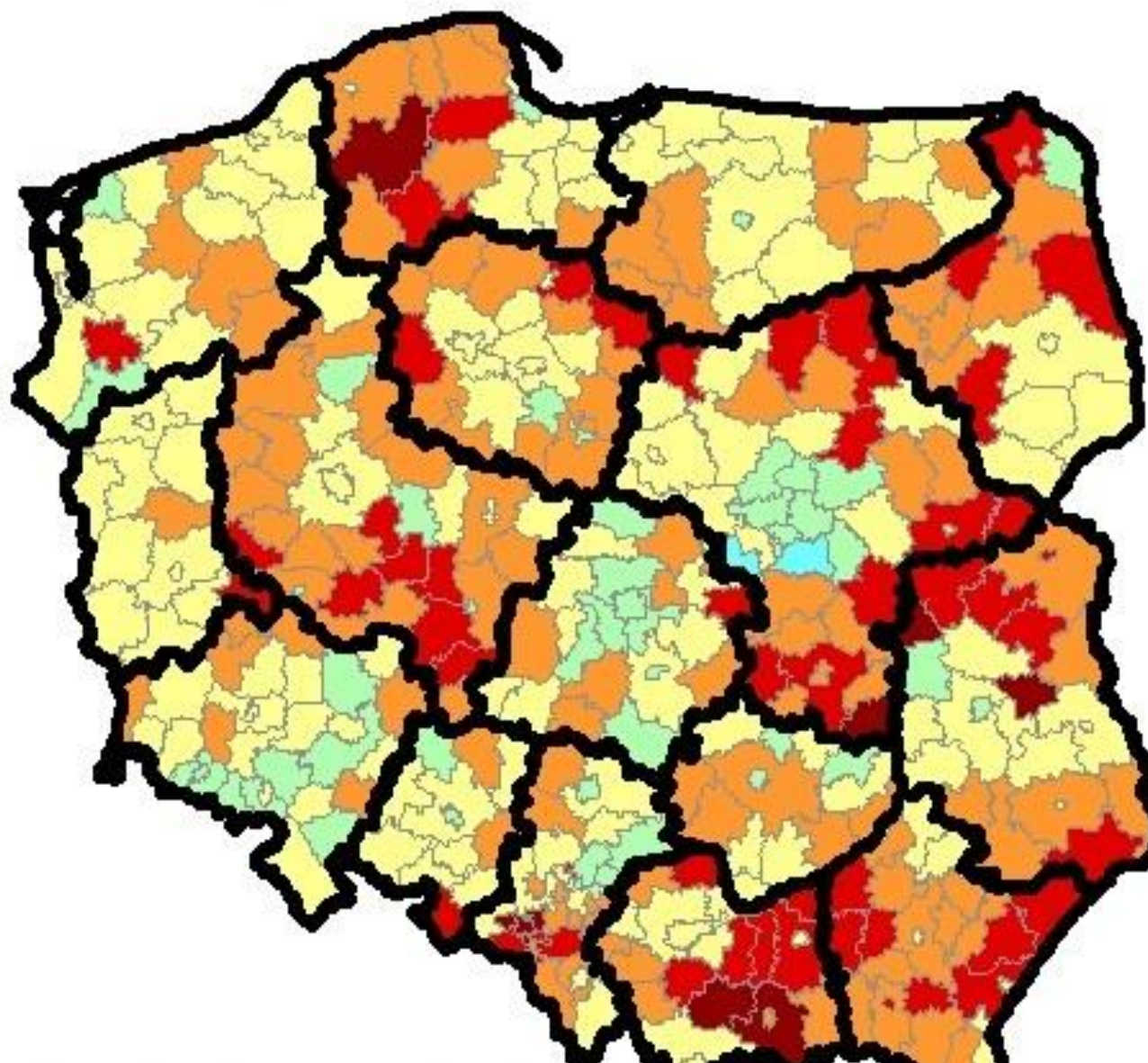
Liczba zawieranych małżeństw ma w perspektywie 2–3lat wpływ na liczbę urodzeń. W latach 2011-2015 bilans małżeństw w woj. kujawsko-pomorskim jest ujemny, a więc zasoby istniejących małżeństw zmniejszają się, przy wzroście liczby rozwodów.

W 2015r. w kraju obserwowano pozytywny trend obniżania się umieralności niemowląt – zmarło 1,5 tys. dzieci w wieku poniżej 1 roku życia. Współczynnik umieralności niemowląt (liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych) wyniósł 4,0‰ (był o 0,2 pkt. niższy wobec 4,2‰ w 2014 r., 8,1‰ w 2000 r.) W woj. kujawsko-pomorskim wsp. był podobny (4,06‰) i niższy wobec 4,64 ‰ w 2004 r.)

Dalsze obniżanie poziomu umieralności niemowląt w Polsce będzie coraz trudniejsze; w systemie ochrony zdrowia muszą zostać podjęte radykalne programy z zakresu opieki nad matką i dzieckiem, aby uzyskać poziom krajów europejskich notujących największe osiągnięcia, gdzie współczynniki są na poziomie 2–3‰, tj 2-3 krotnie niższe.

**Liczba małżeństw zawartych w 2014 r.
- według powiatów (na 1000 mieszkańców)**

	3,96 - 4,00	(2)
	4,01 - 4,50	(48)
	4,51 - 5,00	(148)
	5,01 - 5,50	(122)
	5,51 - 6,00	(52)
	6,01 - 6,66	(8)

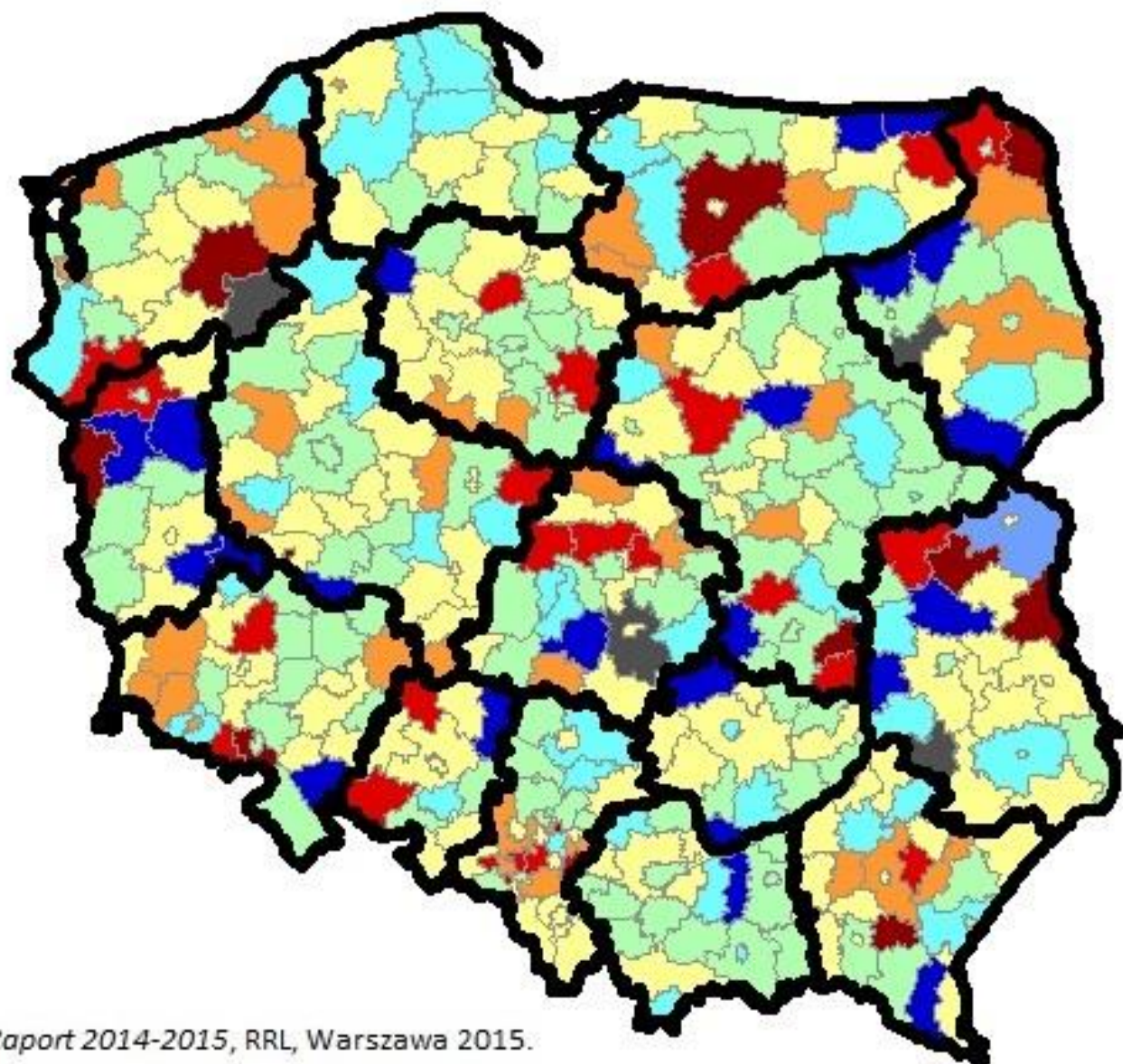

Rozwody na 1000 zawartych małżeństw według województw w 2015 r.

**Liczba zgonów niemowląt w 2014 r.
- według powiatów (na 1000 urodzeń żywych)**

■	0	(23)
■	0,01 - 1,00	(1)
■	1,01 - 2,00	(42)
■	2,01 - 4,00	(117)
■	4,01 - 6,00	(120)
■	6,01 - 8,00	(38)
■	8,01 - 10,00	(23)
■	10,01 - 12,00	(11)
■	12,01 - 15,3	(5)

Umieralność, przeciętne trwanie życia

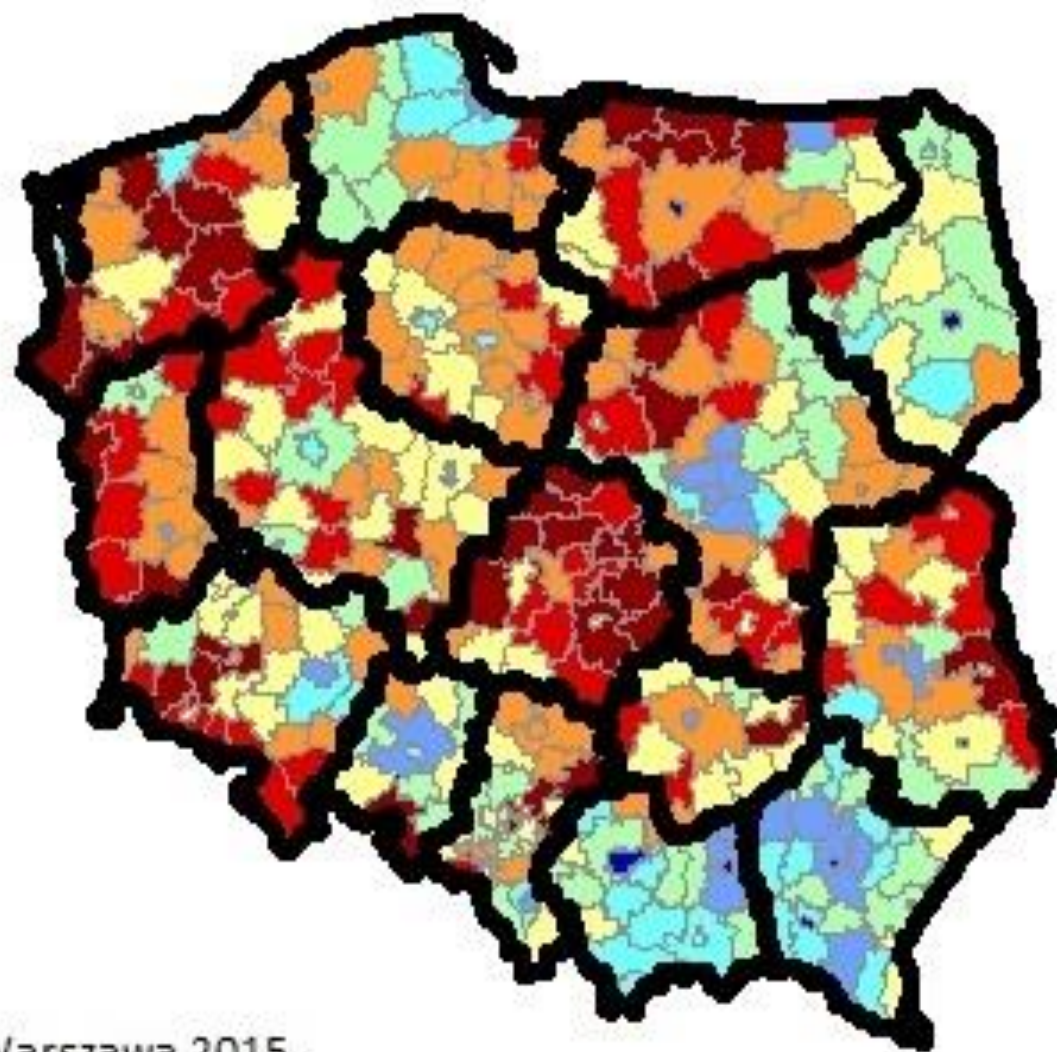
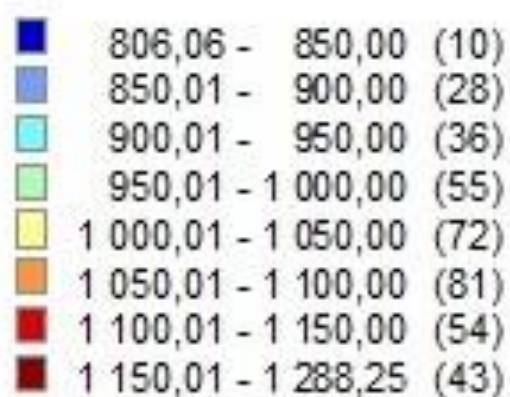
W 2015 r. **poziom umieralności ogólnej w Polsce wzrósł do 10,3 ‰**. W 2014 r. – **9,9 ‰** (zbliżony w miastach – **9,9‰** i na wsi **9,7‰**) wykazywał znaczne zróżnicowania regionalne. W woj.kujawsko-pomorskim był niższy i wynosił 9,8‰.

Międzywojewódzki zakres zróżnicowań standaryzowanego współczynnika umieralności (w celu wyeliminowania wpływu różnic w strukturze wieku ludności) kształtował się w 2013 r. od 908,8 w woj. podkarpackim do 1058,7 na 100 tys. ludności w woj. warmińsko-mazurskim (1005,9 – Polska). W woj. kujawsko-pomorskim wynosił 1024,9.

W roku **2015 nastąpił wzrost długości trwania życia Polaków**. Noworodek chłopiec w 2015 r. miał przed sobą 73,6 lat przeciętnego dalszego trwania życia, a dziewczynka – 81,6 lat (w woj. kujawsko-pomorskim odpowiednio mniej :72,7 i 81,1 lat).

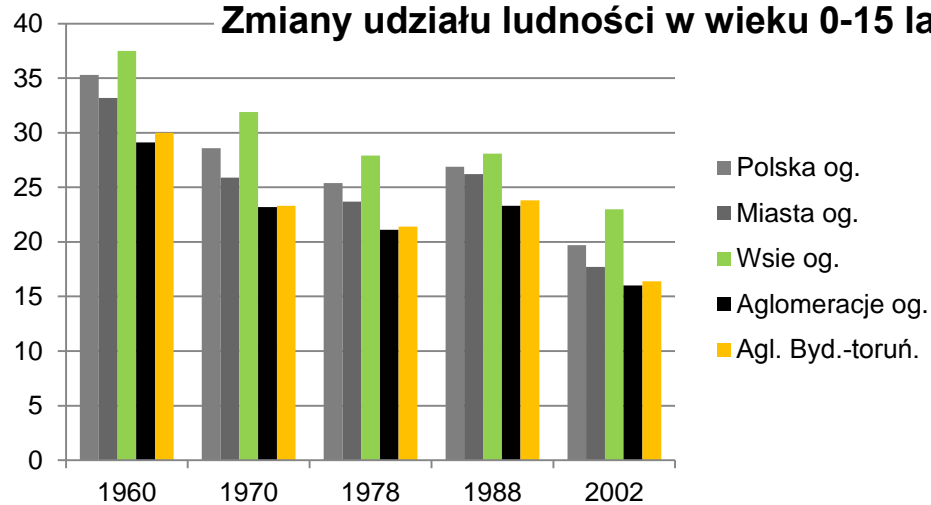
Od 1992 roku (22 lata) przeciętne trwanie życia chłopca wydłużyło się prawie o 7 lat, a dziewczynki niemal o 6 lat. Wydłużanie dalszego trwania życia Polaków przez wiele lat wynikało głównie ze spadku umieralności niemowląt; obecnie coraz większego znaczenia nabiera spadek natężenia zgonów osób starszych.

Średnie współczynniki zgonów ogółem w 2013 r. - według powiatów

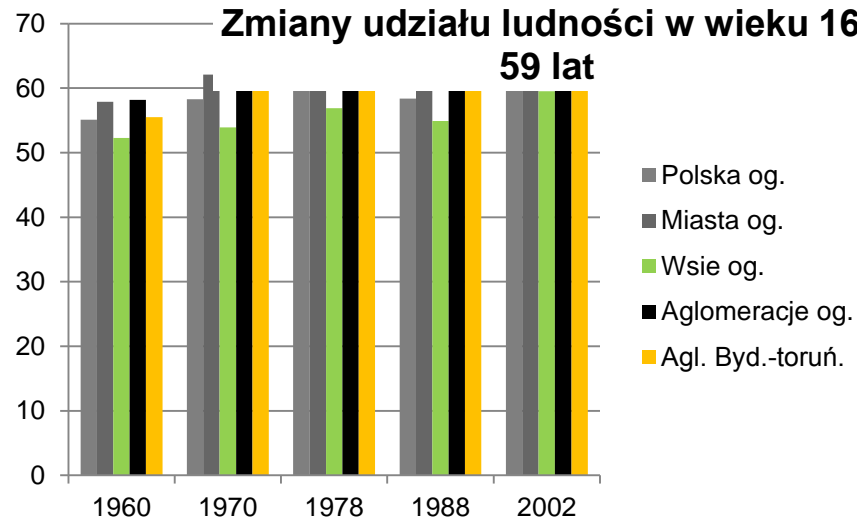

Aglomeracja bydgosko-toruńska wg delimitacji GUS podstawowe wsk. demograficzne na tle kraju, miast, wsi oraz aglomeracji ogółem

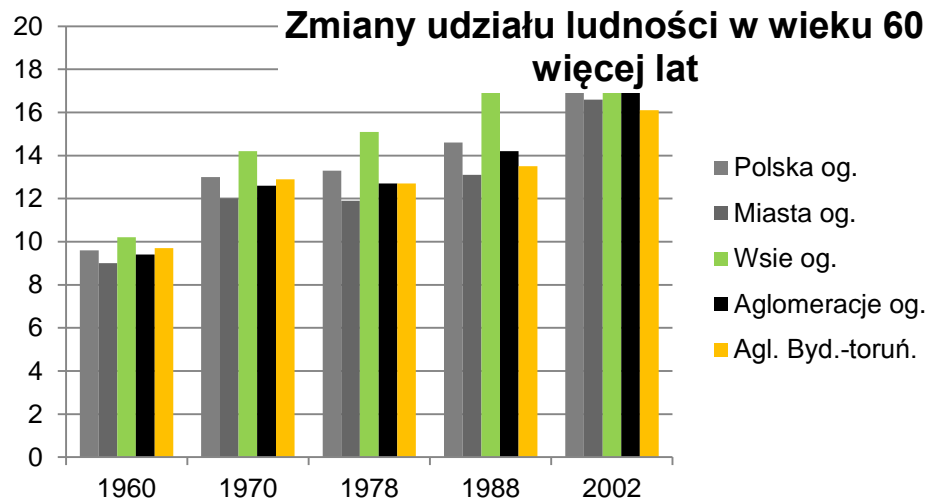
Zmiany udziału ludności w wieku 0-15 lat

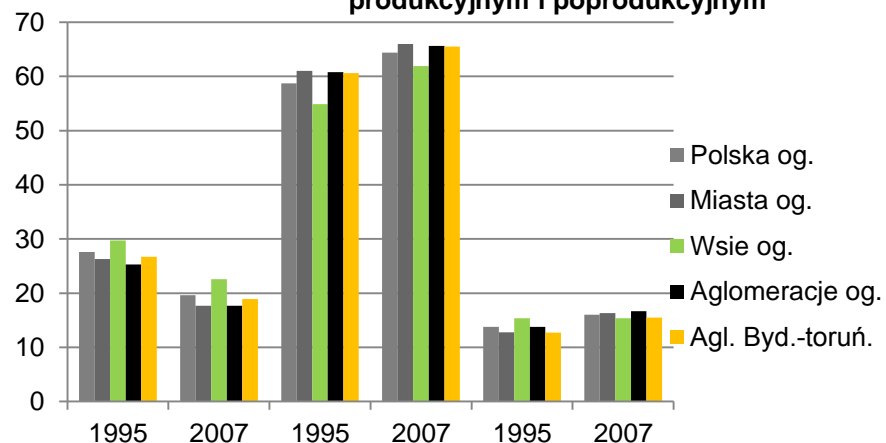
Zmiany udziału ludności w wieku 16-59 lat

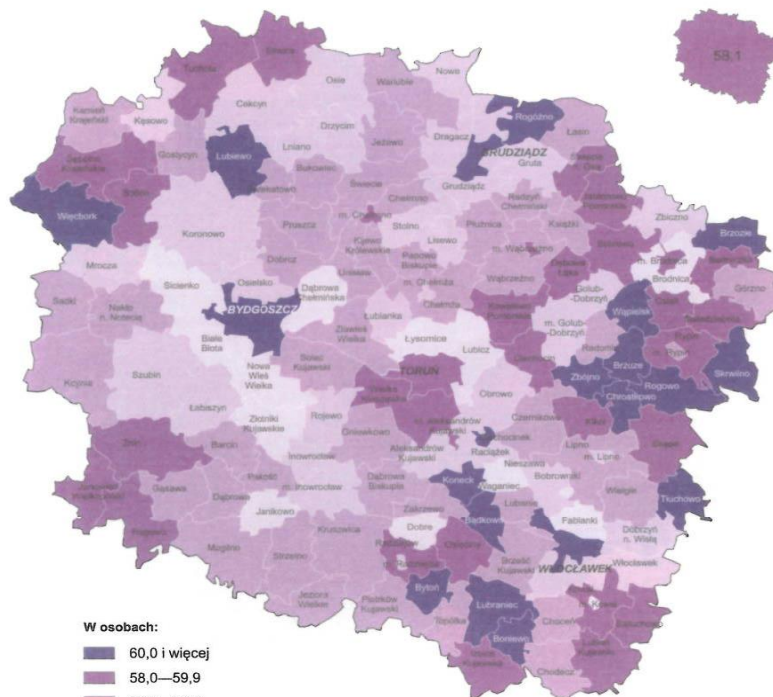
Zmiany udziału ludności w wieku 60 i więcej lat

Zmiany udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym

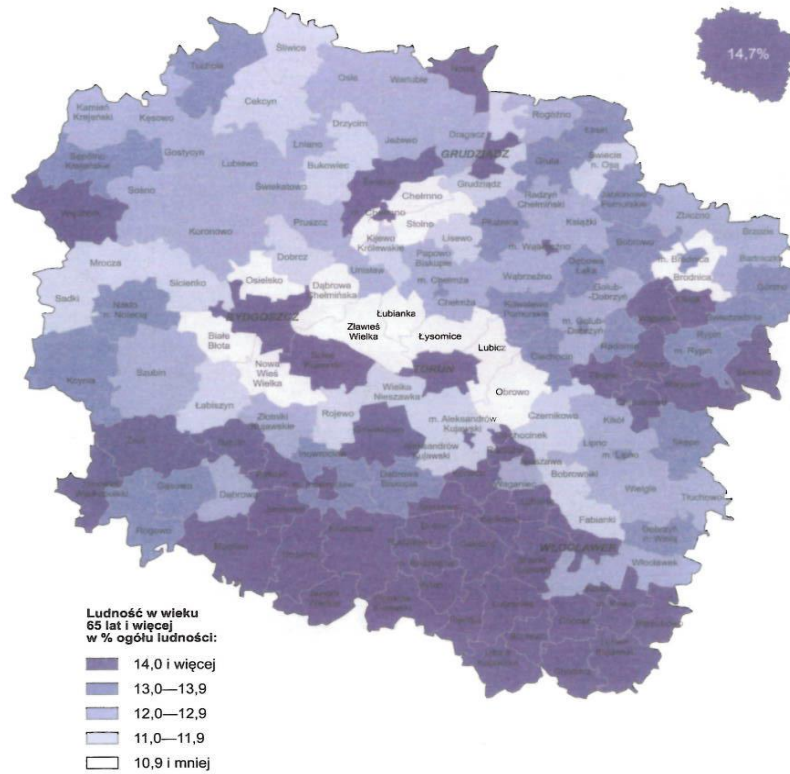

Współczynnik obciążenia ekonomicznego w 2014 r. Stan w dniu 31 XII

- W osobach:**
- 60,0 i więcej
 - 58,0—59,9
 - 56,0—57,9
 - 54,0—55,9
 - 53,9 i mniej

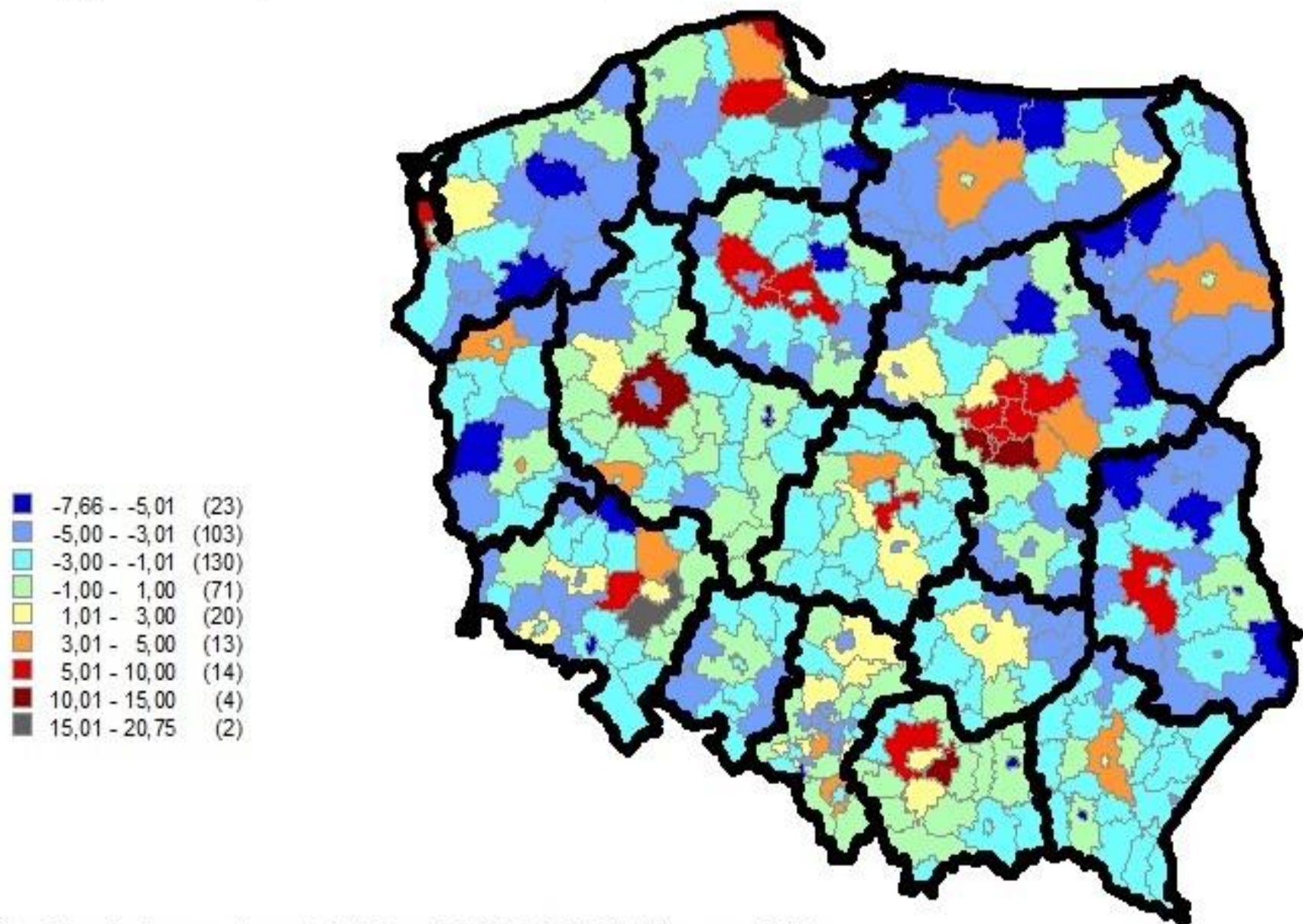
Współczynnik starości demograficznej w 2014 r. Stan w dniu 31 XII

Migracje ludności w woj. kujawsko-pomorskim

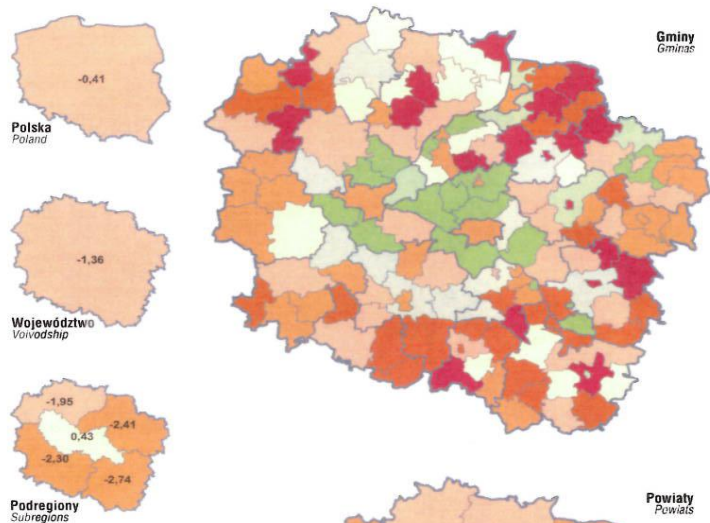
Mapa salda ogólnego migracji w Polsce w 2014 r. (- 0,41‰) i woj. kujawsko-pomorskim (-1,36‰) również przedstawia najwyższą atrakcyjność okolic największych miast w Polsce jako punktów docelowych migracji ludności na pobyt stały. Z kolei niemal wszystkie powiaty położone peryferyjnie względem regionalnych „biegunów wzrostu” tj. Bydgoszczy i Torunia tracą ludność z tytułu odpływu migracyjnego. Ubytek ludności z tytułu migracji wykazuje większość powiatów leżących na terenie województwa: kujawsko-pomorskiego. Dodatni wskaźnik salda migracji wewnętrznych na pobyt stały odnotowano w powiatach bydgoskim, toruńskim, grudziądzkim i brodnickim.

Ogólne saldo migracji w 2014 r.
- według powiatów (na 1000 mieszkańców)

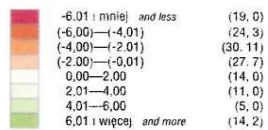

Źródło: *Sytuacja demograficzna Polski. Raport 2014-2015*, RRL, Warszawa 2015.

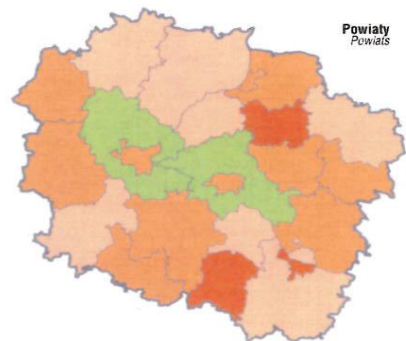
**SALDO MIGRACJI WEWNĘTRZNYCH I ZAGRANICZNYCH NA POBYT STAŁY
NA 1000 LUDNOŚCI W 2014 R.**
*NET INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION FOR PERMANENT RESIDENCE
PER 1000 POPULATION IN 2014*

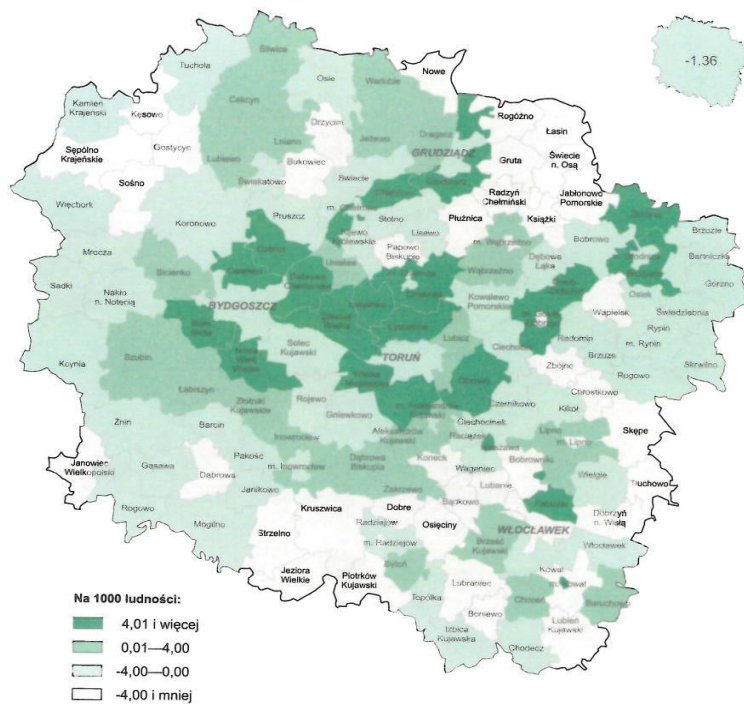
Saldo migracji na 1000 ludności
Net migration per 1000 population

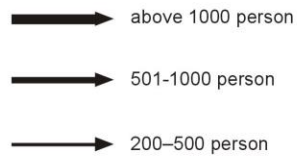
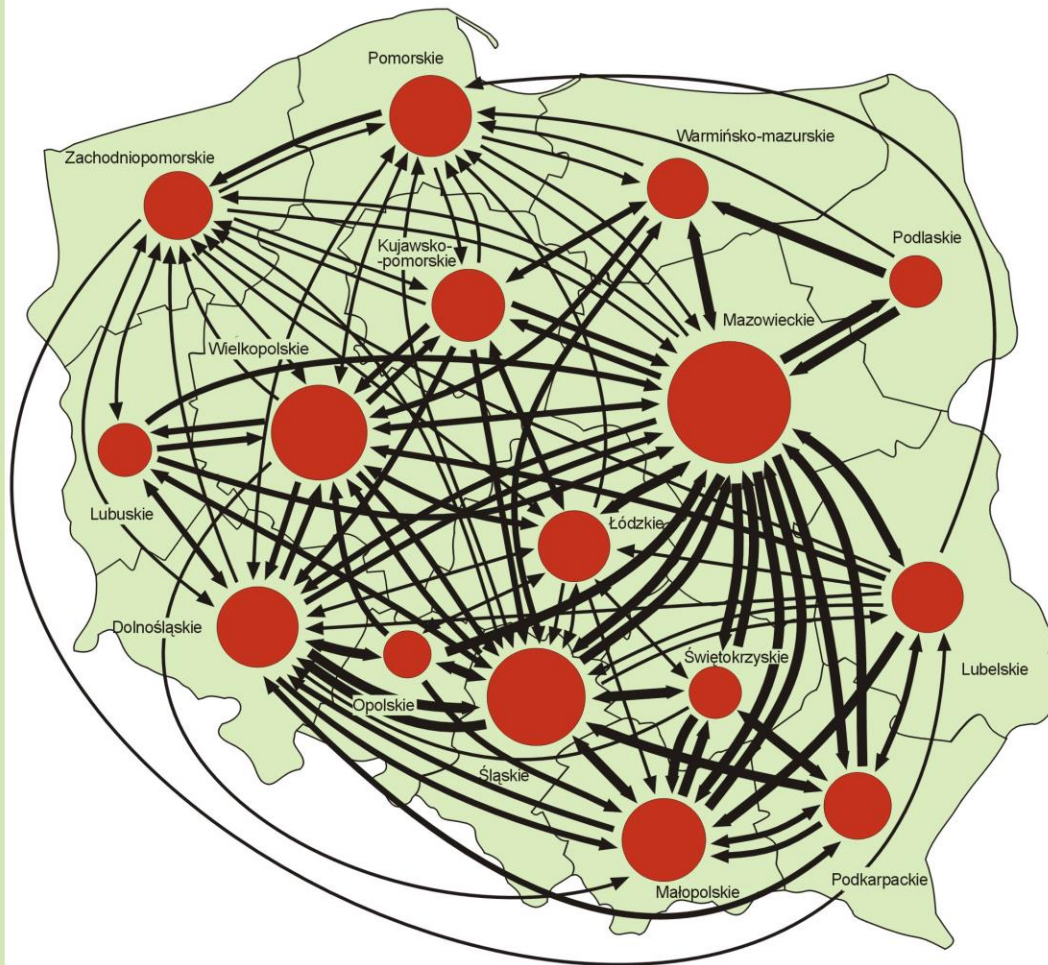

W nawiasach podano liczbę gmin i powiatów.
Number of gminas and powiats is given in parenthesis.

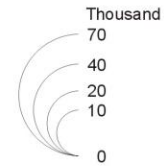

Ogólne saldo migracji w 2014 r.

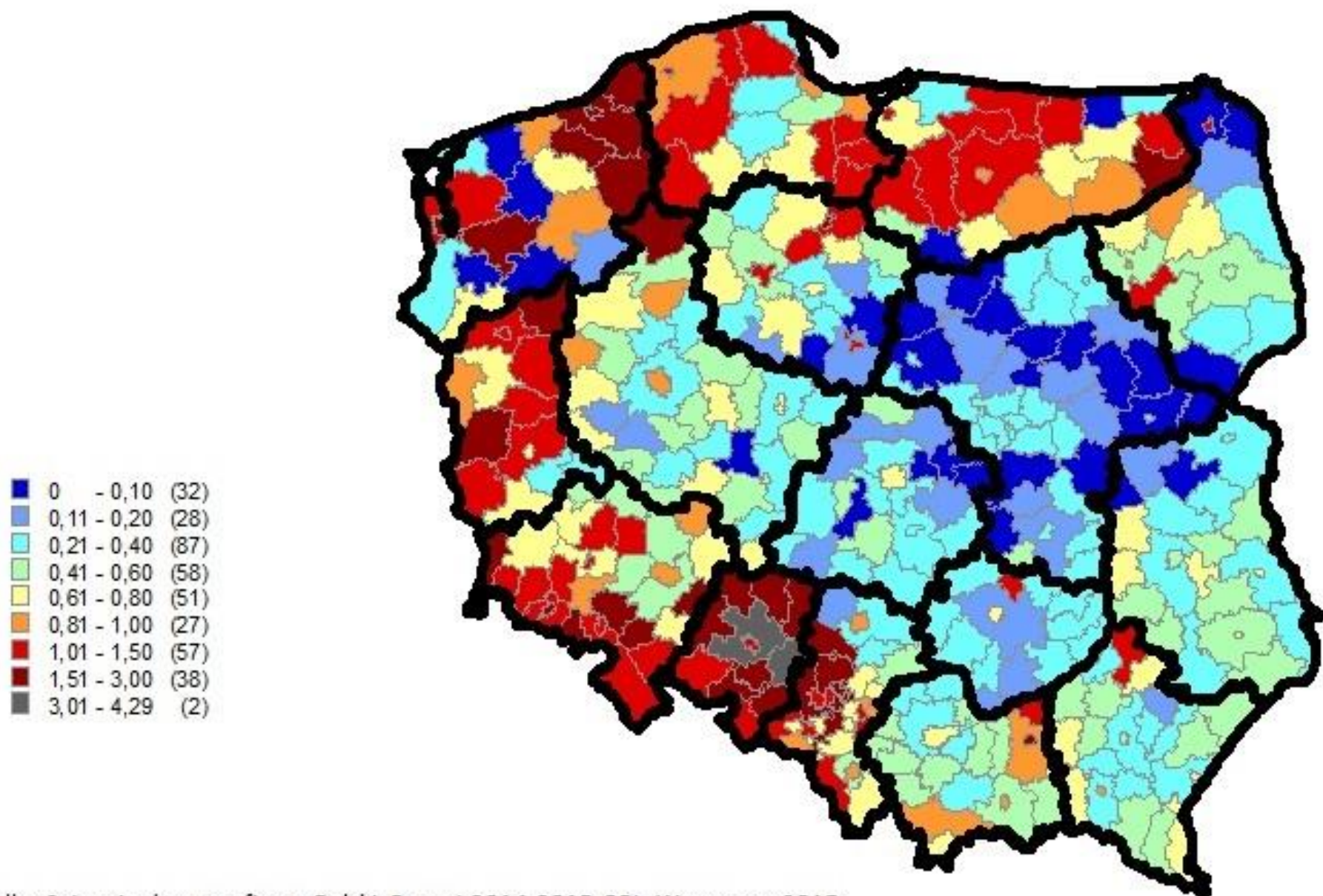

Intra - voivodship Migration

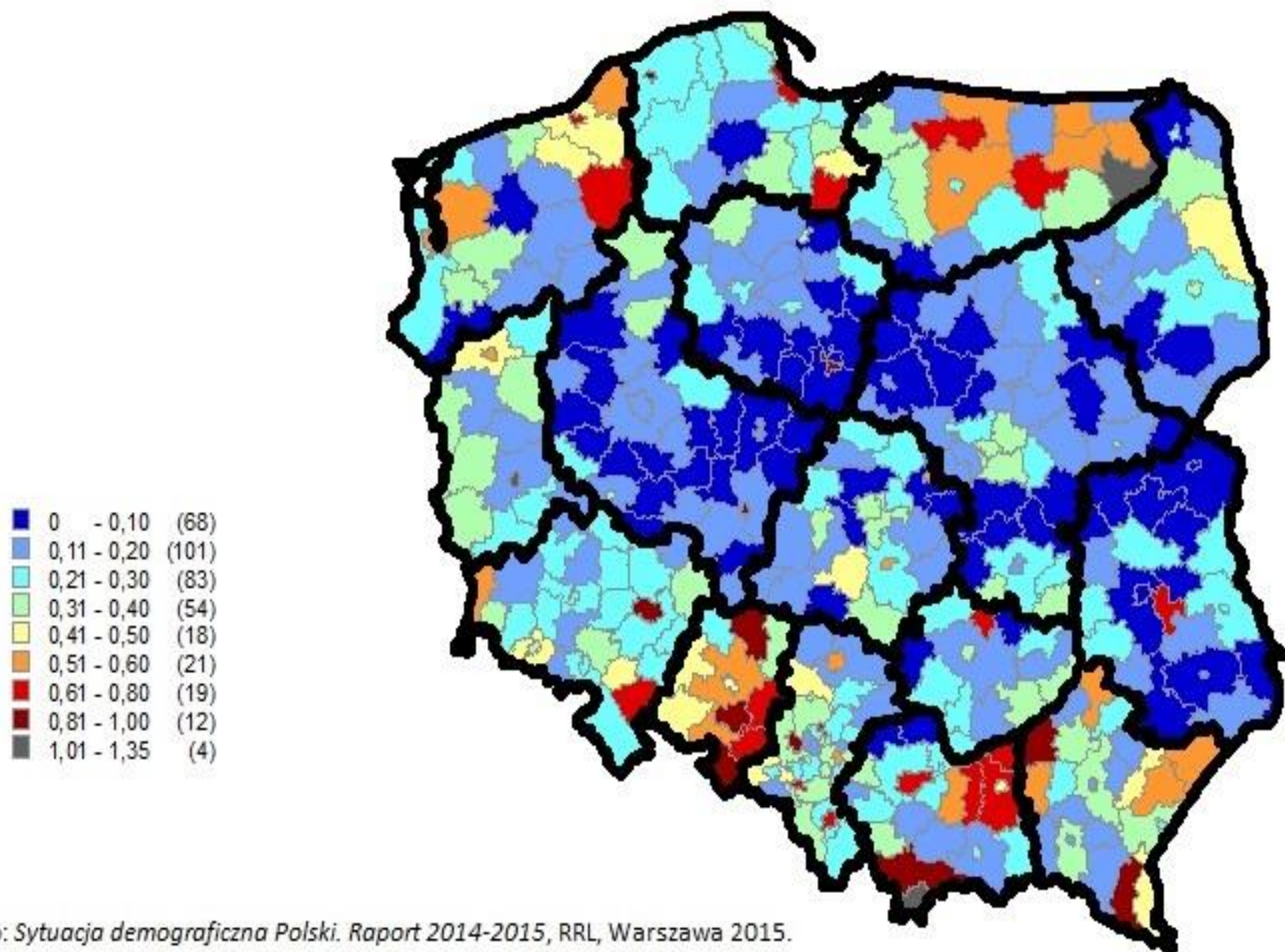

Migracje zagraniczne, odpływ ludności z powiatów w 2014 r. - według powiatów (na 1000 mieszkańców)

Źródło: *Sytuacja demograficzna Polski. Raport 2014-2015*, RRL, Warszawa 2015.

**Migracje zagraniczne, napływ ludności do powiatów w 2014 r.
- według powiatów (na 1000 mieszkańców)**

Źródło: *Sytuacja demograficzna Polski. Raport 2014-2015*, RRL, Warszawa 2015.

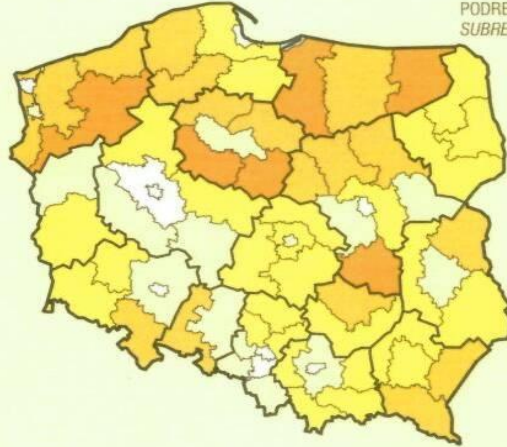
STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG PODREGIONÓW I POWIATÓW W 2014 R.

Stan w dniu 31 XII

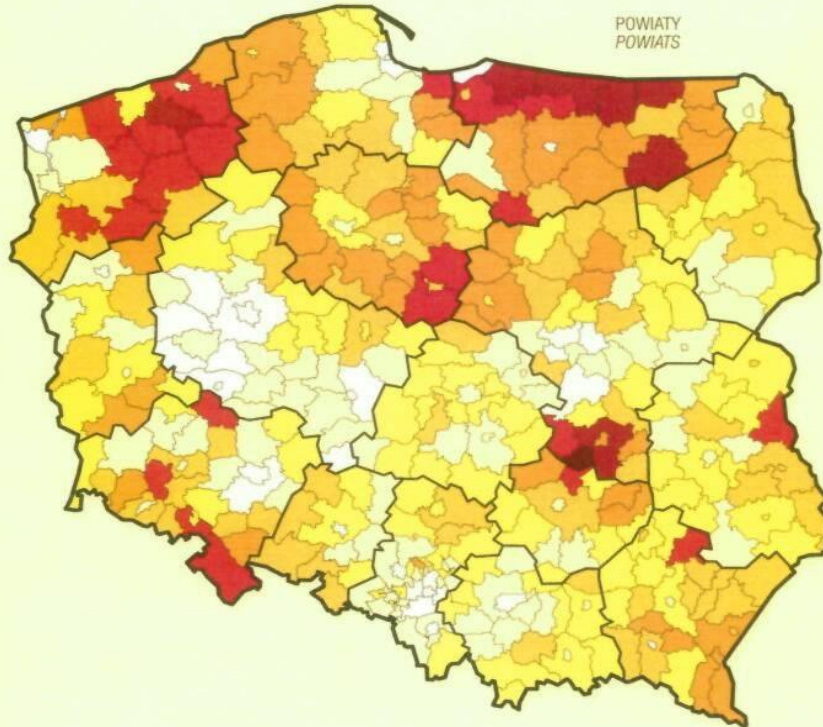
REGISTERED UNEMPLOYMENT RATE BY SUBREGIONS AND POWIATS IN 2014

As of 31 XII

PODREGIONY
SUBREGIONS

POWIATY
POWIATS

PODSUMOWANIE

W woj. kujawsko-pomorskim utrzymuje się od 4. lat ubytek rzeczywistej ludności (w okresie 2011-2015 ubyło ok.12 tys ludności), który jest wynikiem niekorzystnych tendencji w zakresie przyrostu naturalnego i migracji zagranicznych na pobyt stały.

Tradycyjnie największy względny przyrost ludności występuje w strefie podmiejskiej aglomeracji bydgosko-toruńskiej.

Tendencje te charakteryzują następujące zmiany:

- Ubytek naturalny obserwowany w 2013 i 2015 r., w dużej części obszaru województwa jest wynikiem spadku liczby urodzeń od 2010 r., a w konsekwencji obniżenia współczynnika dzietności (poniżej średniej krajowej w 2015 r) oraz wzrostu umieralności ludności w ostatnim okresie.

-Województwo kujawsko-pomorskie na tle kraju cechuje niska trwałość małżeństw i wysoka liczba rozwodów, zaś bilans małżeństw w ostatnim okresie był ujemny.

W kraju i województwie był kontynuowany pozytywny trend obniżania się umieralności niemowląt.

- Od wielu lat w woj. kujawsko-pomorskim występuje ujemne saldo migracji stałej, które w 2015 r wyniosło -1,37 na 1000 mieszkańców (-1,06 saldo migracji wewnętrznych; -0,42 saldo migracji zagranicznych). Odpływ migracyjny młodej ludności do innych województw oraz liczna emigracja ludzi młodych w wieku prokreacyjnym za granicę powodują zmniejszenie potencjału demograficznego województwa kujawsko-pomorskiego. Emigracja zmniejsza skalę bezrobocia, a jednocześnie wywołuje problemy na lokalnym rynku pracy, których nie rozwiązuje imigracja.

Wskazane tendencje winny być przedmiotem szczegółowych rozważań i dyskusji prowadzących do określenia celów i priorytetów polityki ludnościowej, w tym polityki prorodzinnej i migracyjnej oraz rozwoju w skali regionu i kraju.

sytuacja aglomeracji bydgosko-toruńskiej (w granicach wg starej delimitacji GUS z 1982 r) na tle Polski ogółem, miast ogółem, wsi ogółem oraz ogółem wszystkich aglomeracji wg ww. delimitacji GUS w świetle:

- zmian liczby ludności wg spisów powszechnych od 1950 do 2002 r.
- zmian % ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 1960-2002 oraz 1995-2007
- nasilenia urodzeń, zgonów niemowląt, zgonów ogółem oraz przyrostu/ubytku naturalnego w latach 1995-2007.

Pokazują one, że aglomeracja bydgosko-toruńska miała (ale i ma) lepszą sytuację niż ww. obszary średnio w kraju.

Dziękujemy za uwagę